

četrto etapo pa spadajo končno vsi ostali staroupokojenci, katerim se bodo izplačevale nove pokojnine od 1. januarja 1933. dalje. — Ta zakon obsega vse uradnike upravne in sodne stroke, častnike, profesorje in učitelje, zdravnike, manipulativno uradništvo, vojaške in orožniške gaziste, državne uslužbence, služitelje, pomožno osebje, delavce državnih podjetij in njih vdove. — V prvo etapo bo uvrščeno tudi približno 8000 uradniških sirot brez staršev. — Ta zakon velja tudi za učitelstvo nedržavnih meščanskih in osnovnih šol na Slovaškem in v Zakarpatski Rusiji. — Od skupne vsote, potrebne za nove pokojnine, odpade: na državne železnice 100 milijonov, na pošto 32 milijonov, na tobačno rezižo 17 milijonov, na upravo državnih posestev 2 milijona in na državne delavce 14 milijona Kč. — Sočasno se je zvišala doseganja meja privatnih dohodkov od 4000 Kč, do katere je bilo mogoče obenem še uživati državno miloščino (ki znaša dnevno 11 Kč), na 7200 Kč, ker se smatra, da je na Češkoslovaškem navedena vsota prenizka za kritje vsakodnevnih izdatkov.

Ta uspeh je pripisovati v prvi vrsti številno močnim in dobro organiziranim društvom staroupokojencev, ki so neutrudno, dosledno in smiselno znala in dosegla, da so se odločilni činitelji prepričali in uverili o potrebi nujnega izboljšanja položaja staroupokojencev. Organizacije so seveda zahtevale, naj se vsi staroupokojenci naenkrat izenačijo in naj se to izenačenje izvede tudi za nazaj od leta 1926. dalje. Ti zahtevi češkoslovaška vlada ni mogla ustreči, ker za to nima gmočnih sredstev na razpolago. Nova ureditev prejemkov staroupokojencev bo zahtevala za skoro tretjino povečane proračunske izdatke, ker so njihove pokojnine izboljšane za več nego tretjino dosedanjih vsot.

Češkoslovaške organizacije upokojencev vztrajajo pri opisanih svojih zahtevah in bodo še naprej delovale, da vlada tudi tem zahtevam ugodí. — »Naš Glas«, Zagreb.

Iz Zveze drž. nameščevcev.

— Nova rumunska uradniška organizacija. Pred kratkim je bila v Bukarešti ustanovljena »Zveza javnega uradništva v Rumuniji«. Po programu nove organizacije bo leta nasledovala podpiranje in zaščito uradniških stanovskih in strokovnih interesov. Obenem bo novo združenje skupno z drugimi strokovnimi organizacijami služilo tudi splošnim državnim interesom. — »Naš Glas«.

Pokret učiteljc.

Društvo učiteljc v Mariboru ima svoj občni zbor v nedeljo dne 14. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne v glasbeni sobi II. deklasne meščanske šole v Mariboru.

Dnevni red:

1. Tajniško in blagajniško poročilo.
2. Zdržižitev društva z »Društvom učiteljc v Ljubljani« — poročata tovarišici Zupančič Vita in Vode Ang. iz Ljubljane.
3. Predlogi.

Tovarišice, udeležite se občnega zbora polnoštevilno brez ozira na to, da li ste članice društva. Potrebno je, da ste o zadevah društva in učiteljc enkrat točno informirane.

Tajnica.

Naša gospodarska organizacija.

— g Učiteljskemu domu v Mariboru je došel znesek 200 Din kot spravní dar poslan po g. dr. Pintar Rihardu iz kazenske zadeve naše tovarišice Sabine Trobčeve proti Ivanu Pfeiferju. — Tovarišica Franja Bizjak iz Rač pa je darovala obveznico 7% državnega posojila za 100 Din z osmimi zapadlimi kuponí. — Naj bi našli naši vrli tovarišici mnogo posnemovalcev!

Učiteljski pevski zbor UJU.

—pev. Pevski zbor učiteljskega UJU. Članstvu sporočamo, da se vrši pevski tečaj dne 6. decembra ob 9. uri v Glasbeni Matici. 7. decembra je koncert v Trbovljah, 8. decembra v Brezicah. Udeležba za vse strogo obvezna. Odbor.

—pev. Pevski zbor učiteljskega UJU. Ker je število članic za enkrat zaključeno, sporočamo, da se istih do objave ne bo sprejemalo. Odbor.

Naš pravi domači izdelek!

Splošne vesti.

— Seja izvršnega odbora in poverjenikov v Beogradu se je vršila dne 2. decembra t. l. Razpravljali so o spomenici na ministrstvo prosvete, o razvrščanju učiteljstva z ozirom na bodoči uradniški zakon in o drugih tekočih organizacijskih zadevah.

— »Škola rada«, idejna in tehnična struktura. Napisal Salih Ljubunčić. Knjiga obsega sledeča poglavja: Ročno delo in delovna šola. Vpliv umetnosti na organizacijo delovne šole. Reformni poizkusi. Socialno vzgojstvo in delovna šola. Pedagoška opredelitev smeri in smotrov delovne šole. Delovni pouk. Knjiga obsega 153 strani ter je zanimivo delo te vrste. Izšla je v Zagrebu 1930. Tisk Nadbiskupske tiskarne v Zagrebu. Isti pisec je izdal že nebroj pedagoških del, ki se naročajo pri piscu: Zagreb, Djordjičeva 17.

Osebne zadeve.

— i Napredovali so s 1. novembrom 1930. tovarišice(ice): v II./4. skupino: Gorup Marija, Verbak Neža, Müller-Prelog Cecilija, Pirnik Maks, Černelč Božidar, Kump Anton, Bernot Nada, Cvetko Radovan, Aleksić Filomena; v II./3. skupino: Pertl Marija, Gaberšek Marija, Čampa Angela, Rozman Franc, Rupnik Josip, Knapič Janko, Seme Marija, Zajec Franc, Vokač Ivan, Miculinić Rudolf, Premk Irena, Senčar Milica z 10%, Volk Cecilija z 10%; v II./4. skupino: Osterc Marija, Benedik Stana, Turnšek Silva, Tratar Josip, Rajš Matilda, Strehovec Pavla, Jančar Kristina; v II./3. kategorijo: Jarc Vera, Fakin Fran; v III./3. kategorijo: Avbelj Ivana.

FOTO-APARATI IN FOTO-POTREBŠČINE se dobijo v največji izbiri in po najugodnejših cenah v drogeriji »ADRIJA«
Mr. Ph. S. BORČIČ

LJUBLJANA / ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

Stanovska organizacija UJU

Iz društev:

Vabila:

— **RADOVLJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo zborovalo v soboto 13. t. m. ob 10. uri na Jesenicah v poslopiju osnovne šole s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva. 2. Kmetstvo in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo, poroča referent za kmetijsko in nadaljevalno šolstvo pri kmetijskem oddelku banske uprave g. prof. Jos. Krošelj. 3. Poročilo tov. poverjenika. 4. Volitev v razne odseke. 5. Poročilo o seji širjega sosvega. 6. Slučajnosti. Udeležba obvezna. — Odbor.

— **LOGASKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo zborovalo v soboto dne 13. decembra 1930. v osnovni šoli na Rakeku. Pričetek ob 8. uri. Poleg društvenih poročil je na dnevnem redu tudi predavanje o mladinskem tisku. Predavata tov. Vinkler in Vrtačnik. Udeležba obvezna!

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO** — zahodni del bo imelo svoj izredni občni zbor dne 13. decembra t. l. točno ob 9. uri v telovadnici II. mestne osnovne šole na Grabnu. Dnevni red: 1. Odborovo poročilo. 2. Nadomestne volitve. 3. Predavanje tovarišice Ang. Vodetove: »Metoda pouka manjnadarjene dece«. 4. Poročilo sreskega šolskega nadzornika. 5. Raznoterosti.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA NOVOMEŠKI IN TREBANJSKI SODNI OKRAJ** bo zborovalo 13. decembra t. l. na deški osnovni šoli v Novem mestu. Začetek ob 10. uri. Dnevni red: 1. Poročilo društvenih funkcionarjev. 2. »O sadizmu«, predava tov. Zukovec. 3. »Sokolstvo in učitelj«, predava tov. Šterbenk. 4. Raznoterosti.

— **ORMOSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo zborovalo dne 13. decembra t. l. v Ormožu. Začetek ob 9. uri. Na dnevnem redu je predavanje o avtorskem pravu, o tečaju za obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani in o izdelovanju reliefnih zemljevidov v osnovni šoli.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLTIČNI SREZ LJUTOMER** bo zborovalo v soboto dne 13. decembra 1930. v Gornji Radgodi z začetkom ob 11. uri. Razen običajnih točk je na dnevnem redu predavanje »O kmetijsko-nadaljevalnih šolah«, ki ga bo imel g. Ivan Krošelj, referent za kmetijstvo pri bankski upravi v Ljubljani ter poročilo tov. Mavriča »O seji širjega sosvega«. Udeležba obvezna. Odsotnost se mora opravičiti! Odbor.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRŠKI OKRAJ**. Vabilo k zborovanju, ki se bo vršilo v soboto dne 13. decembra t. l. v Krškem v prostorih osnovne šole. Začetek ob 9 uri 30 min. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. »Nekaj misli o gospodarstvu«, predava tov. tajnik. 3. Izvolitev odsekov za proučevanje gospodarstva v okraju. 4. Učni načrt tečajev za rokotorni pouk, poroča tov. D. Bitenc iz Leskoveca. 5. Samostojni predlogi. 6. Slučajnosti. — Da bo zamogel tov. Bitenc o zadevi poročati upoštevaje pri tem želje in nasvete vsega učiteljstva v okraju, prosimo, da upošljejo tov. upravitelji tozadevne predloge, ker je zadeva službenega značaja,

RADIJSKA ODDAJNA POSTAJA LJUBLJANA

Pripravili smo za Vas tak

RADIO, kot si ga želite,

namreč visok v kvaliteti in nizek v ceni.

Naša reklamna prodaja, ki traja od 10. novembra do 30. decembra 1930., obsega sledeče radijske sprejemne naprave:

- 400 D** etektorskih aparatov, kompletnih, z vsemi potrebnimi, ki so za poslušanje potrebne, za naplačilo . . . . . Din 80— ter petkratno mesečno plačilo po . . . . . Din 45—
- 300 E** noelektronskih aparatov, kompletnih, z elektrono, baterijami, antenskim materialom ter eno slušalko, za naplačilo . . . . . Din 100— ter osemkratno mesečno plačilo po . . . . . Din 75—
- 200 T** roelektronskih aparatov »Reinartz«, kompletnih, z elektronskimi, akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, finim zvočnikom ter antenskim materialom, za naplačilo . . . . . Din 240— ter desetkratno mesečno plačilo po . . . . . Din 180—
- 100 Š** tirielektronskih aparatov »Reinartz« z visokofrekvenčno elektrono z zamreženo anodo ter akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt, izbornim angleškim zvočnikom Amplion AC 27 ter antenskim materialom, za naplačilo 380 Din ter dvanajstkratno mesečno plačilo po 280 Din.

Poslužite se ugodne prilike ter si naročite takoj Vaš aparat.

Ljubljana **Radio Ljubljana** Maribor
Miklošičeva c. 5 Aleksandrova 44

na upravo šole v Leskovecu pri Krškem. Samostojne predloge upošljite društvu najkasneje tako, da dosepejo društvu do 10. decembra t. l. Do istega dne naj pošljejo oni člani (ice), ki so zadržani ter se ne morejo udeležiti zborovanja, svoja opravičila tov. predsedniku! Dovoljujemo si pri tem opozoriti na sklep zadnjega rednega občnega zbora, da bodo vsi oni, ki svoje odsotnosti ne bodo zadostno opravičili, ali ki se sploh ne opravičijo, kaznovani z globo po 10 Din. kajti udeležitev zborovanj je za vse članstvo obvezna.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ŽUŠEMBERSKI OKRAJ** bo zborovalo dne 13. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Žužemberku. Na dnevnem redu je referat tov. Trpinove o pisanju v osnovni šoli in predsednikovo poročilo o seji širjega sosvega ter naš gmočen položaju. — Pevcí, prinesite s seboj Aljaževe pesmarice! — Fr. Mervar, t. č. predsednik.

— **SVETOLENARTSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** bo zborovalo v soboto dne 13. decembra t. l. ob 10. uri pri Sv. Lenartu v Slov. goricah z običajnim dnevnim redom. Udeležba za vse člane obvezna. Tovarišice(ice), ki so na novo prišli v naš okraj, naj javijo svoj pristop predsedniku. V okraju naj ne bo učitelja(ice), ki ne bi bil član društva. Odbor.

Poročila:

+ **OBCNI ZBOR UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA ORMOSKI OKRAJ** se je vršil v Ivanjkovcih dne 11. oktobra 1930. ob 9. uri.

1. Statistika: Od 71 učiteljev(ice) v okraju je 66 članov našega društva in od teh je bilo navzočih pri občnem zboru 50, t. j. 75-7%.

2. Situacijsko poročilo: Društveni predsednik A. Rosina se je v pozdravu spomnil rojstnega kraja Ilira — Stanko Vraza in njegovih »Djulabij«, v katerih je opeval krasote tukajšnjih krajev, dalje nekdanjih tukajšnjih nadiučiteljev Vaude, Freuensfelda in Šijanca. Pozdravil je tudi navzočega našega prijatelja Lovra Petovarja, tega v vseh gospodarskih in prosvetnih panogah vztrajno in uspešno delujočega in odločujočega moža in gosta tov. Petkovo iz Runča.

Nadalje je poročal o delovanju društva v minulnem poslovnem letu.

Nato sta podala blagajnik in tajnik svoja poročila. Blagajniško poročilo izkazuje prebitok; za letošnje poslovno leto se mesečna članarina nekoliko zniža. Blagajniku so navzoči priznali absolutorij.

3. Poročila: Delegati so podali svoja poročila in vtise, ki so jih dobili o delu v organizaciji, in sicer je poročal o pokrajinski skupščini namesto odsotnega delegata tov. Poplatnika tov. Tomažej in o državni jubilejni skupščini pa tov. Klemenčič.

Poročilo delegata za državno jubilejno skupščino se je razvila obširna debata, katere so se udeležili tov. Najžer, Žerjav, Wennigerholz, Bitenc, Pinterič in Klemenčič.

Sklep: a) Iz poročil delegatov je bilo posneti, da sta povzročila spor na jubilejnem državnem učiteljskem kongresu v Beogradu oba nasprotno si stoječa tabora, zato ne gradimo in ne odobravamo tega čina ter želimo, da poverjeništvu uredi zadevo v prilog učiteljstva in organizacije.

3. Stanovski list »Učit. Tovariš« naj po skupščinah takoj natisne poročila o poteku teh, da je članstvo objektivno informirano, ne pa, da si mora iskati poročila v različnih dnevnikih. (Poročilo je bilo natisnjeno v prvi številki po skupščini, kakor hitro je bilo po zapisnikarju izgotovljeno. — Op. uređ.)

4. Samoizobrazba: O delovnem občestvu kmetijsko-nadaljevalnih šol dne 3. in 4. oktobra t. l. v Ljubljani je poročal tov. Porekar, o delovnem občestvu gospodinjstvo-nadalje-

valnih šol dne 6. in 7. oktobra pa je poročala tov. Brataničeva.

Tov. predsednik Rosina je predaval o temi: »Avtoriteta v državi, soli in družini«.

5. Volitev novega odbora: Soglasno je bil izvoljen novi odbor, ki ga je predlagal tov. Wennigerholz, in sicer: za predsednika tov. A. Rosina, za podpredsednika tov. M. Megla, za blagajnika tov. D. Pinterič, za tajnika tov. Olga Šijanec, za odbornika tov. A. Žerjav in S. Vittori. Tako se je odbor konstituiral po zborovanju.

6. Poročilo o »Našem rodu« in »Mladinski Matici«: Točno število naročnikov se ni dalo dognati, ker še niso zaključile na dan zborovanja vse šole vpisovanje novih naročnikov.

Sklep: Odbor Mladinske Matice naj izda nabiralne pole še samo za Mladinsko Matico in določi ceno, ker bi se še našlo dovolj naročnikov. Tov. Žerjava se je poverilo, da iznese zadevo pri seji Mladinske Matice.

7. Stanovske zadeve: Učiteljstvo naj ponovno razpravlja o svojih težnjah glede starnarine in kuriva, katere ustvarjajo borbo, ki jemlje ugled učiteljstvu med narodom.

8. Slučajnosti: a) Iz blagajne se izplača za okrasitev učiteljskih grobov v Ormožu in pri Sv. Tomažu znesek 60 Din.

b) Predlog tov. Kotnika, da se sestavi statistika kako podpira učiteljstvo ormoškega okraja tisk, se poveri njemu kot predlagatelju, da uresniči misel čimpreje.

c) Tov. Druškovič Franc, učitelj pri Sv. Miklavžu je podal ostavko na državno službo, ker je sprejel kot reden slušatelj filozofije na ljubljanski univerzi. Tov. predsednik se mu je zahvalil za njegovo uspešno delovanje na polju šolstva ter mu je želel, da bi se njegovo stremljenje po višji izobrazbi udeležilo, kar naj bi bilo v prid njemu in našemu stanu.

e) Pismeno sta se poslovila tov. Ciril Ksfol in njegova soproga tov. Milka, ker sta nastopila službeni mesti v Ptuj. Tov. predsednik njima želi, da bi se tudi tam tako hitro udomačila, kot sta se pri nas.

d) Brošure Masaryk so se razdelile vsem upraviteljem v okraju.

e) Prihodnje zborovanje se bo vršilo 13. decembra t. l. v Ormožu.

Ad. Rosina, preds. Vlado Porekar, tajnik.

+ **LOGASKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je imelo svoj redni letni občni zbor dne 11. oktobra 1930. v osnovni šoli na Rakeku.

Vpisanih 95, navzočih 41, t. j. 43%.

Uvodoma pozdravi tov. predsednik nove člane društva, oriše položaj organizacije in se dotakne vseh perečih zadev, ki se tičejo bodisi učiteljstva, šole ali šolskega zakona. Slede poročila društvenih funkcionarjev. Ker je tov. tajnik obolel, prečita njegovo poročilo tov. blagajnik. Blagajniško stanje v pretečenem upravnem letu je bilo zadovoljivo. Proračun za poslovno leto 1930./31. izkazuje nekaj primanjkljaja, ki se, upamo pokrije z izterjanjem zaostale članarine. Nato slede poročila delegacijske skupščine v Novem mestu, ki jo je podal tov. Hladnik Leopold in državne skupščine v Beogradu, ki jo je podal tov. Val. Doljak. Pri debati o sporu na državni skupščini je društvo odobrilo stališče poverjeništvu UJU, ki ga je zavzelo na svoji seji na Zidanem mostu.

Slediti bi moralo psihološko predavanje univ. prof. dr. Fr. Webra, ki pa je vsled njegove bolezní žal izostalo.

Volitve so se vršile v vzklikom. V odbor so bili izvoljeni: tov. Štravs, Mercina, Doljak, Hrastnik, Šušteršič, Hladnik in tovarišice: Dežela, Zigon in Volčjak. Namestniki: Kenič Andrej, Bezeljak Marija, Modič Alojzija in Sartori Milan. Pregledovalca računov Mercina Franc in Hladnik Leopold. Delegata Val. Doljak in Hladnik Leopold. Namestnici Berlan Julija in Modič Marija.